

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Slovinské předsednictví EU
Karel Skýpala

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Politologie

Studijní obor Politologie

Bakalářská práce

Slovenské předsednictví EU

Karel Skýpala

Vedoucí práce:

Giuseppe Maiello, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

Děkuji vedoucímu práce doktoru Giuseppe Maiellovi za odbornou pomoc, rady a čas, které práci věnoval.

Obsah

1	ÚVOD.....	7
2	Význam, funkce a obecné principy předsednictví	9
2.1	Pohled do minulosti.....	9
2.2	Funkce	10
2.3	Obecné principy	11
2.3.1	Princip rotace	12
2.3.2	Princip nestrannosti.....	12
3	Na cestě k předsednictví	13
3.1	Ekonomické faktory.....	14
3.2	Politické faktory.....	14
4	Politická situace ve Slovinsku před začátkem předsednictví	17
4.1	Prezidentské volby.....	17
4.2	Hlasování o nedůvěře	18
5	Logo a moto slovinského předsednictví.....	18
5.1	Logo slovinského předsednictví	19
5.2	Moto slovinského předsednictví	20
6	Program předsednictví a jeho realizace.....	20
6.1	Budoucnost Evropy.....	20
6.1.1	Lisabonská smlouva.....	21
6.1.2	Rozšiřování schengenského prostoru a eurozóny	22
6.2	Lisabonská strategie	22
6.2.1	Výzkum a inovace	22
6.2.2	Obchod a vnitřní trh.....	23
6.2.3	Investice, lidé a budoucnost	24
6.3	Energetika a životní prostředí	24
6.4	Posilování svobody, bezpečnosti a justice.....	25
6.5	Vnější role EU v oblasti bezpečnosti, vývoje a ekonomických vztahů	26
6.6	Západní Balkán.....	26
6.7	Rok evropského mezikulturního dialogu	28
7	Průběh předsednictví	29
7.1	Ratifikace Lisabonské smlouvy	29
7.2	Vyhlášení samostatnosti Kosova	30

7.3	Summit EU a Jižní Amerika	31
8	Hodnocení předsednictví	33
8.1	Spolupráce Slovinska a unijních institucí	33
8.2	Naplnění programových cílů	33
8.3	Celkové hodnocení	34
9	ZÁVĚR.....	36
10	PRAMENY A LITERATURA.....	38
11	RESUMÉ.....	42
12	PŘÍLOHY.....	43
13	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	44

1 ÚVOD

Institut předsednictví je orgán doprovázející Evropskou unii už přibližně půl století, od 50. let 20. století, kdy se členské země EHS střídaly po šesti měsících v čele Společenství. O tom, že se nejedná o pouhý reprezentativní orgán, krátce pojednává druhá kapitola, jejímž cílem je podat stručný, ale ucelený pohled na tuto funkci.

V první polovině roku 2008 předsedalo Slovinsko Radě Evropské unie a tím se zároveň stalo první postkomunistickou zemí, která vedla po určité období tuto kolosální instituci. Slovinsko vstoupilo do Evropské unie v roce 2004 spolu s devíti státy, jež většinou byly v dřívějších dobách pod sférou vlivu opačného pólu moci, než země, které byly do té doby strůjci evropské integrace. S tím ruku v ruce šla rozdílná ekonomická situace v těchto zemích, nutno zmínit, že pro Slovince v rámci Socialistické federativní republiky Jugoslávie o něco příznivější. Důvod, proč právě Slovinsko dostalo „šanci“ předsedat z nových zemí jako první, je vysvětlen ve třetí kapitole, nazvané „Na cestě k předsednictví“. V rámci této kapitoly jsou stručně popsány vybrané zásadní události, které ovlivňovaly vstup Slovinska do Evropské unie a také dílčí vztahy se sousedními zeměmi.

Čtvrtý oddíl se zabývá politickou situací ve Slovinsku před začátkem předsednictví, kde se politické klima zdálo stabilní a klidné, ovšem do doby několika týdnů před začátkem předsednictví. V této době bylo vyvoláno hlasování o důvěře vládě, u jehož počátečních příčin stálo druhé listopadové kolo prezidentských voleb.

Následné části práce se věnují přímo slovinskému předsednictví. Velmi zajímavé jsou motta a loga doprovázející každé předsednictví. Základním kamenem každého předsednictví je jeho program, který se v tomto případě z části odvíjel od tria zemí, které mezi sebou spolupracují a po půl roce se postupně střídají v čele Evropské unie. V tomto případě trojici tvořilo Německo, Portugalsko a Slovinsko. Cílem není pouhý popis programu, ale také nalezení odpovědí, zdali došlo ke splnění programových cílů.

O úspěšnosti předsednictví nerozhoduje sebelepší příprava, nýbrž schopnost předsedajícího řešit nečekané události, kterým se ani Slovinsko v rámci svého předsednictví nevyhnulo. Mezi ně můžeme zařadit vyhlášení samostatnosti Kosova, okolnosti ratifikace Lisabonské smlouvy, kterou v době slovinského předsednictví Irsko v referendu odmítlo, summit Evropské unie a Jižní Ameriky poznamenaný konfliktem mezi Kolumbií a Ekvádorem.

Práce se skládá ze dvou rámců. První, využívající historický přístup, chronologicky shrnuje nejzákladnější údaje o vývoji předsednického institutu od vzniku Evropského společenství uhlí a oceli roku 1952 až do slovinského předsednictví. Dále popisuje slovinskou cestu evropskou integrací od secese Slovinska v roce 1991. Mapuje politickou situaci před začátkem předsednictví, až po jeho samotný průběh. Druhý rámec je analytický a snaží se podchytit funkčnost předsednictví, tj. jak Slovinci řešili nečekané události během předsednictví a jak se jim vydařila realizace programu, avšak popisná část značně převládá. Důraz je kladen zejména na historickou posloupnost.

Práce vychází z mnoha rozličných zdrojů. Z počátku, v teoretických kapitolách, jsou využívány především knihy, články z odborných časopisů a internetových sdělovacích portálů. Následné části, jako například program předsednictví, vychází z textů publikovaných Evropskou unií, které jsou ve většině případů dostupné online. Existuje i slovinský web věnující pozornost přímo slovinskému předsednictví.

Když shrneme cíle naznačené v předešlých odstavcích, tak první z nich je vymezení funkce předsednictví. Dalším cílem je nalezení zdůvodnění, proč Slovinsko předsedalo jako první ze skupiny tehdejších nových členů. Dále podat ucelenou charakteristiku slovinského předsednictví a zjistit v jaké míře dodrželo slíbené programové body. Posléze, jak se vyrovnalo s nečekanými událostmi během předsednictví a na závěr podat jeho zhodnocení.

2 Význam, funkce a obecné principy předsednictví

2.1 Pohled do minulosti

První zmínky o předsednictví pochází ze zakládající Smlouvy o ESUO, která stanovovala dobu předsednictví na tři měsíce, přičemž se v čele postupně střídali všichni členové Rady podle abecedního pořádku názvů členských států v originálním znění (Fiala – Pitrová, 2010: 217). Poprvé je předsednictví definováno jako instituce ve smlouvě o EHS, kde cyklus střídání členských zemí v čele Společenství byl stanoven na dobu již šestiměsíční.

Předsednictví v Radě EU nabylo na významu v 60. a 70. letech 20. století zejména díky *Lucemburskému kompromisu* z roku 1966, jenž posílil Radu EU přesunem části moci na národní vlády a Rada záhy musela najít prostředek jejího zastoupení vůči vnějším aktérům. V 70. letech došlo k rozvoji předsednictví z důvodu rozrůstání EHS, vzniku Evropské politické spolupráce (EPS) a vytvoření Evropské rady (ER) v roce 1974 (Kaniok – Pitrová, 2005: 6–7).

V těchto letech přispěla k reformě a posílení orgánu předsednictví řada dokumentů a schůzek (Fiala – Pitrová, 2010: 217). Mezi klíčové patří tzv. *Davignova zpráva*¹ z roku 1970, o tři roky později 1973 *Kodaňská zpráva*², v červnu 1974 jednání ministrů zahraničí na zámku Gymnich v blízkosti Bonnu, v prosinci 1975 tzv. *Tindemansova zpráva*³ a v roce 1979 „*Výbor tří moudrých mužů*“⁴ (Kaniok – Pitrová, 2005: 7–8).

Počátkem osmdesátých let došlo k dalším významným změnám, za nejdůležitější je považována v roce 1981 *Londýnská zpráva*⁵ a v červnu 1983 *Deklarace o EU*. Významným počinem v historii EU byl *Jednotný evropský akt*, který mimo jiné připisoval předsedajícím zemím určité povinnosti. Nejvýrazněji byly kompetence popsány v Článku 30: „Předsedající země odpovídá za dávání podnětů ke krokům, koordinaci a předkládání stanovisek členských států týkajících se působení Evropské politické spolupráce. Je též odpovědná za řízení politické spolupráce a zejména za

¹ Davignova zpráva navrhovala pravidelná setkání ministrů zahraničí členských zemí iniciované předsedající zemí a to minimálně jednou za půl roku (Kaniok – Pitrová, 2005: 7).

² Obsahem Kodaňské zprávy byla otázka komunikace mezi předsednictvím, ministry zahraničí a Komisí (Kaniok, Pitrová, 2005: 7).

³ Zpráva Leo Tindemanse byla projednána, ale k realizaci nedošlo. Navrhovala například prodloužení předsednictví ze šesti měsíců na celý rok (Kaniok – Pitrová, 2005: 7).

⁴ Tento výbor měl formu revizní komise, který zhodnocoval stav i funkčnost institucí a hledal řešení, která měla zlepšovat jejich efektivitu včetně předsednictví (Kaniok – Pitrová, 2005: 7–8).

⁵ Londýnská zpráva zavedla nový systém předsednictví, tzv. systém trojky znamenající spolupráci třech po sobě jdoucích předsedajících zemích (Fiala – Pitrová, 2010: 217).

vypracovávání časového rozvrhu zasedání, za svolávání a organizaci zasedání.“⁶ Celkově měl a dodnes má tento institut oproti jiným orgánům EU slabé teoretické vymezení (Kaniok – Pitrová, 2005: 9).

Dnešní svébytnost orgánu předsednictví nespočívá přímo v jeho legislativním ukotvení, nýbrž v tom, jak se během své existence vymezoval a postupně odlišoval od ostatních institucí. I když je tento institut dodnes „vyladován“, částečná absence jeho norem ve smluvním rámci EU vyvolává řadu problémů a sporných otázek (tamtéž, s. 6).

2.2 Funkce

Bezpochyby je dnes institut předsednictví v Radě Evropské unie jedním z nejviditelnějších prostředků reprezentace EU navenek a také velmi účinným nástrojem pro členské země, zejména pro ty „menší“, co se týká prostředků ovlivňování jejího chodu (Fiala – Pitrová, 2010: 214). Během svého předsednictví členská země předsedá nejen Radě EU, ale řídí jednání Rady, její podvýbory a zároveň určuje agendu (Fiala – Pitrová, 2010: 215). Existuje několik typologií k tomuto tématu od mnoha autorů. Elementární dělení stanovil George Edwards a Helen Wallace, jejich typologii rozšířil Martin Westlake a David Golloway. S další typologií přichází Jonas Tallberg a Ole Elgström, u které se zastavíme (Kaniok, 2008: 44). Rozlišují čtyři předsednické funkce:

- 1) Administrace a koordinace (Administration and co-ordination)
- 2) Stanovení politických priorit (Setting political priorities)
- 3) Zprostředkování (Mediation)
- 4) Reprezentace (Representation)⁷

Vzhledem k složitosti výkonu předsednictví jako takovému, nabývá program členské země na významu, protože mu udává směr a základní kostru. Tyto čtyři funkce jsou tedy úplným obecným základem pro výkon předsednické funkce (Fiala – Pitrová, 2010: 215).

Administrace vyplývá z odpovědnosti země za přípravu předsednictví, s čímž je spojena řada administrativy. Jedná se o sestavování a distribuci celé řady dokumentů, pořádání velkého množství různých setkání. Obecně se jedná přibližně o dva tisíce

⁶ JEA, Článek 30/10b, dostupné na: <http://www.euroskop.cz/gallery/2/763-jea.pdf>, 28.12. 2011.

⁷ Typologie předsednických funkcí v Ole Elgström, 2003: 4–7.

meetingů na všech úrovních a okolo osmdesáti ministerských setkání.⁸ *Koordinace* je nezbytným funkčním prvkem propojujícím Radu, Komisi a Parlament. Úředníci dané země, pracující na předsednictví, jsou v kontaktu se svými bruselskými protějšky. Neustálý kontakt s Komisí vede k užší kooperaci s ní a k většímu souladu evropských zájmů s vlastními zájmy dané země (Elgström, 2003: 5–6). Nejviditelnější kooperace probíhá s Evropskou komisí a sekretariátem Rady (Kajně, 2009: 6).

Druhá funkce je relativně nová, její počátky sahají do roku 1979 v souvislosti se Zprávou „tří moudrých mužů“, jejíž součástí byl návrh, aby každá země v rámci předsednictví prezentovala svůj program (Kaniok, 2008: 83). Příprava a *stanovení politických priorit* je úplný předsednický základ spjatý s tvorbou programu. Právě program předsednictví je následným odrazem předem stanovených priorit (Elgström, 2003: 6). Konkrétně hlavními prioritami slovinského předsednictví byla *Lisabonská smlouva, Lisabonská strategie, Energetika a klimatické změny, Západní Balkán a Propagace dialogu mezi kulturami, vírami a tradicemi* v rámci *Roku evropského mezikulturního dialogu*.⁹ Tato témata byla dále reflektována a rozpracována v programu předsednictví (viz kap. Program předsednictví a jeho realizace).

Význam následné funkce též roste s významem institutu předsednictví. Předsednictví *zprostředkovává*, vede řadu jednání, je jakýmsi mediátorem hledajícím různé konsensy a kompromisy, které jsou akceptovatelné všemi stranami, případně většinou. Zde v rámci různých vyjednávání „trpí“ nestrannost předsednictví (Elgström, 2003: 6–7).¹⁰

Předsednická země *reprezentuje* Radu jak navenek v mezinárodním prostředí, tak i zevnitř ve vztahu k unijním institucím. V podstatě se předsednictví nachází v dialogu mezi Radou, Parlamentem a Komisí, kde vede spolurozhodující jednání (tamtéž, s. 7).

2.3 Obecné principy

Jak již bylo zmíněno, přesné určení institutu předsednictví na základě smluv není možné, existují ovšem určité principy, které jsou obsahem smluv či jiných dokumentů Rady EU, jako je rotační princip a princip nestrannosti. Závazně je zakotven pouze princip rotace (Kaniok – Pítrová, 2005: 9). Nestrannost mandátu vychází z politické

⁸ Slovinskému předsednictví se celkově podařilo uskutečnit 3276 různých meetingů (Report on the Slovenian presidency of the EU Council, s. 124).

⁹ Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

¹⁰ Charakteristika nestrannosti předsednictví viz kap. Princip nestrannosti.

praxe, není právně ukotvena a liší se svým normativním charakterem. Naopak rotační princip je ryze technokratický (Kaniok, 2008: 41).

2.3.1 Princip rotace

Během existence předsednictví prošel tento princip mnoha změnami. Původně se členské země střídaly podle abecedního pořádku. Tento systém se neosvědčil z důvodu zařazování nových přistoupivších zemí do seznamu. Docházelo tedy k situacím, kdy nová členská země předsedala dříve, než zakládající člen Společenství (Fiala – Pitrová, 2010: 214).¹¹

Vzhledem k dalšímu rozrůstání počtu členských zemí byl na summitu ER v roce 1993 stanoven nový harmonogram předsednictví a byly přijaty nové změny systému. Nový člen Evropské unie mohl vykonávat předsednickou funkci až tři roky po svém vstupu. Dále střídání větších a menších zemí na základě mechanismu „trojky“, jejíž součástí byla pokaždé alespoň jedna velká členská země. Pak také prostřídávání nových zemí s dlouholetými členy a neutrálních členů se členy již „zaběhlými“, aktivními v unijní zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP) (Kaniok – Pitrová, 2005: 10). Cílem bylo vytvoření stabilnější vnější reprezentace EU, ovšem tato změna nezaručuje vyváženost předsednictví (Fiala – Pitrová, 2010: 218).

Poslední úprava rotace vznikla na základě posledních dvou integračních vln v roce 2004 a 2007. Stávající harmonogram předsednictví je stanoven od roku 2007 až do roku 2020 (viz Ilustrace č.1). Předsednictví je šestiměsíční, země se střídají na základě mechanismu „trojky“, který je upraven tak, že součástí „trojky“ je jeden z dvanácti nových členů. Jak již bylo zmíněno a zároveň pro příklad - prvním státem z nových členů bylo Slovinsko, které utvářelo trojici s Německem a Portugalskem, kteří předsedali v roce 2007 (tamtéž, s. 219–220).

2.3.2 Princip nestrannosti

Od předsedající země se princip nestrannosti především očekává, proto ho nikde smluvně definovaný nenalezneme. Členská země by měla při výkonu úřadu spolupracovat s dalšími členy, unijními institucemi a zabývat se jejich připomínkami. Dále se předpokládá, že se země bude zabývat evropskými tématy nikoliv pouze svými národními zájmy (Kaniok – Pitrová, 2006: 10).

¹¹ M. Pitrová a P. Kaniok uvádí příklad odsunutí předsednictví zakládajícího členu Nizozemska a naopak „přiklepnutí“ předsednictví Dánsku tři měsíce po jeho vstupu do Společenství na základě abecedního systému.

K nárůstu významu principu nestrannosti přispělo několik prvních politických krizí ve Společenství a politizace evropské integrace v 80. letech. Jak již bylo naznačeno, tento princip, ačkoliv je jeden z nejdůležitějších, nikde smluvně ukotvený není. Vyjadřují se o něm pouze nezávazné dokumenty vydávané Generálním sekretariátem Rady jako například Příručka předsednictví (Kaniok, 2008: 41).

3 Na cestě k předsednictví

V devadesátých letech se politika Slovinska od ostatních postjugoslávských zemí výrazně lišila, budoucí cesta země napříč mezinárodními vztahy se řídila podle hesla „Z Balkánu do Evropy“¹² (Cabada, 2005: 235). Nutno podotknout, že nový směr slovinské politiky se neseťkával pouze s pozitivním ohlasem všech zemí Evropského společenství. Negativní postoj vůbec k myšlence rozpadu SFRJ (dále jen Jugoslávie) zastávala Velká Británie, Španělsko a Francie. Na počátku devadesátých let se slovinská diplomacie spíše orientovala na Radu bezpečnosti Organizace spojených národů¹³ než na Evropské společenství, nicméně jak Ladislav Cabada uvádí, žádná z relevantních slovinských politických stran nebyla proti evropské integraci Slovinska (tamtéž, s.235–6).

Formální cesta Slovinska do EU začala v dubnu 1992, kdy byly stanoveny první diplomatické vztahy mezi Slovinskem a Evropskou komisí (EK). Proces budování vztahů mezi slovinskými a unijními institucemi započal zejména v oblasti obchodu o rok později v roce 1993, viz následná kapitola (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 16).

Přiblížení se Evropské unii bylo hlavním cílem vlády Janeze Drnovšeka.¹⁴ Jedinou stranou, kterou bychom mohli označit za euroskeptickou, byla ZLSD. Tento cíl narušovalo několik záležitostí, zejména do roku 1995 postoj italské vlády (podrobněji, v. i.). Asociační dohoda Slovinska s EU byla Drnovšekem podepsána 10. června 1996 a 8. ledna 1998 byla přijata strategie Slovinska pro vstup do EU (Hloušek, 1999: 197). Slovinsko se stalo členskou zemí 1. května 2004 a zanedlouho bylo jasné, že se jedná o jednu z nejvíce proevropsky nadšených zemí (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 61).

Slovinská cesta k těmto cílům nebyla vždy snadná. Následné události pomáhají osvětlit odpověď na otázku, která byla stanovena v úvodu, proč právě Slovinsko dostalo možnost předsedat jako první ze zemí největší integrační vlny z roku 2004.

¹² Moto „Z Balkánu do Evropy“ uvádí odborník na slovinskou politiku Ladislav Cabada a zmiňuje, že toto heslo bylo hlášáno odborníky na mezinárodní vztahy i slovinskými politiky.

¹³ Slovinsko se stalo členskou zemí OSN v roce 1992.

¹⁴ Janez Drnovšek byl předsedou vlády 1992–2000 (Cabada, 2008: 260).

3.1 Ekonomické faktory

Slovinsko můžeme považovat v mnoha oblastech – nejen ekonomických – za nejúspěšnější zemi regionu středovýchodní Evropy, a jak uvedl Pavel Šaradín, nikoho nemohlo překvapit, že tento stát bude předsedat EU jako první z postkomunistických zemí (Šaradín, 2009: 15). Po válce na Balkánském poloostrově se Slovinsko chtělo původně stát neutrální zemí, nicméně po válce museli Slovinci řešit především ekonomické otázky (Cabada, 2005: 237).

Po roce 1992 procházelo slovinské hospodářství výraznou proměnou, jejíž součástí byl vstup do mezinárodních finančních institucí.¹⁵ Slovinsko mělo na rozdíl od jiných postkomunistických zemí náskok v oblasti tržní ekonomiky vzhledem k liberálnějšímu jugoslávskému hospodářství. Přesto byl slovinský export silně vázán na bývalé země federace. Nejzásadnější změnou bylo přeorientování vývozu na evropské trhy (Cabada, 2005: 242).¹⁶ Mimo jiné o silném slovinském hospodářství svědčí zajímavé údaje. I když se Slovinsko podílelo 8 % na celkovém obyvatelstvu Jugoslávie, jeho podíl na HDP federace činil přibližně 16 %, na exportu 27 % a na národním rozpočtu 20 % (Druláková, 2000: 79).

Koncem devadesátých let dosáhlo Slovinsko podobné ekonomické struktury jako některé země EU.¹⁷ Návaznost na evropské ekonomiky a členství ve významných mezinárodních finančních institucích postupně přibližovalo Slovinsko k evropské integraci a později i vstupu do eurozóny (Cabada, 2005: 242–3).

3.2 Politické faktory

I přes značný rozvoj proevropských ekonomických vztahů, budování vztahů politických tak „snadné“ nebylo. Za největší problematiku v diplomatických vztazích s EU po vyhlášení nezávislosti můžeme považovat slovinsko-italské a slovinsko-rakouské vztahy.

Itálie se jako slovinský soused velkou měrou angažovala v procesu vzniku nezávislého Slovinska, ovšem Itálie v podpoře Slovinců sledovala i svoje zájmy. Itálie počítala s tím, že po jejich osamostatnění bude moci revidovat některé italsko-jugoslávské smlouvy týkající se hranic, a s tím samozřejmě spjaté navrácení hmotných

¹⁵ V roce 1992 vstoupilo do Evropské banky pro obnovu a rozvoj, v roce 1993 do Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj a v roce 1994 do Světové obchodní organizace (Cabada, 2005: 236–7).

¹⁶ Obchodními partnery se staly: Německo, Francie, Itálie, Rakousko a Chorvatsko (Cabada, 2005: 242).

¹⁷ V roce 1992 68,8 % z celkového exportu Slovinska směřovalo do Evropské unie (Druláková, 2000: 84).

statků – především nemovitostí zpět Itálii.¹⁸ Tento postoj rozhořčil slovinskou veřejnost nejen ve vztahu k Itálii, ale i k samotné Evropské unii (Cabada, 2005: 237–8). Italové (mnohé generace zde žily po staletí), kteří odešli po druhé světové válce zpět do své vlasti, zanechali ve Slovinsku majetek, který jim byl následně zabaven. I když bylo vyplaceno Itálii jakési jugoslávské odškodnění, zůstala zde otázka majetkových nároků. Otázka těchto nároků byla velice problematická, protože tehdy existovala právní úprava, podle které nesměli ve Slovinsku nakupovat nemovitosti občané cizí země (Duláková, 2000: 83). Aspirace na členství byly postojem italské vlády blokovány a tak Slovinsko bylo nuceno přijmout kompromisní opatření, kterým došlo ke změně ústavy v roce 1997, (Fink-Hafner – Lajh, 2009: 16). Jednalo se o Článek 68: „Cizinci mohou nabývat vlastnických práv k nemovitostem za podmínek stanovených zákonem nebo smlouvou ratifikovanou Národním shromážděním.“¹⁹

Rakousko můžeme považovat za významného slovinského souseda především v záležitostech obchodu, ale jak uvádí Ladislav Cabada: „Už od samého počátku představovalo Rakousko pro Slovinsko významného partnera v oblasti mezinárodní i domácí politiky. Toto partnerství je ovšem poznamenáno celou řadou stereotypů, historických křivd a žádostí o jejich nápravu a sousedskou rivalitou (Cabada, 2003: 21).“ Analogicky jako u Itálie se jednalo o hraniční spor, jehož počátky jsou z jugoslávských dob. Hranice Jugoslávie (Slovinska) s Rakouskem byla stanovena mírovými dohodami z Paříže. Po osamostatnění Slovinska²⁰ začala být tato hranice rakouskými politiky zpochybňována, sice neoficiálně, ale nespokojenost některých politických kruhů byla zjevná. Zajímavostí tohoto sporu je, že i ve Slovinsku, zejména na počátku devadesátých let, se začaly objevovat názory (marginálních skupin s odvoláním na historické slovanské osídlení) na připojení určitých oblastí Rakouska ke Slovinsku. I přesto, že se tato pře nepřesunula do oficiální politiky ani jedné země, neznamená, že nepoznamenala vzájemné vztahy. Mnohem závažnějším problémem byly Avnojské dekrety²¹ (tamtéž, s. 21–22).

Diplomatické problémy Slovinska s Itálií i Rakouskem a nezakročení EU vůči jejím dvěma členům vedlo k nárůstu euroskepticismu. Situace se změnila díky Spojeným státům americkým, pro které bylo Slovinsko spolu s Chorvatskem

¹⁸ Jednalo se o Pařížskou dohodu z roku 1947 a Osimskou dohodu z roku 1975. Obě smlouvy znamenaly pro Itálii územní ztráty.

¹⁹ Ústava Slovinska, dostupná na: <http://www.us-rs.si/media/ustava.pdf.pdf>, 16.3. 2012.

²⁰ Jako jeden z nejmladších států Evropy vzniklo secesí od SFRJ 25. června 1991 (Cabada, 2003: 21).

²¹ Lze srovnat s Benešovými dekreti, jednalo se o konfiskaci majetku občanů Německé říše v Jugoslávii (Cabada: 2003: 22).

strategickými partnery ve válce v Bosně a Hercegovině (Cabada, 2005: 239). Existovaly i další sousedské rozepře v zahraničně politických vztazích Slovinska s Chorvatskem²² a Maďarskem,²³ ale ty neměly v 90. letech zásadní vliv na vztahy Slovinska a Evropské unie, protože v té době ještě nebyly členy EU, proto jim nyní nebude věnována větší pozornost.

V této kapitole bylo zmíněno několik nejdůležitějších historických faktorů ve vztahu Slovinska a Evropské unie. Než přistoupíme k dalšímu popisu, ať už vnitropolitické situace před předsednictvím nebo k němu samotnému, je nutné zodpovědět předdeslanou otázku, jež se týká slovinské příležitosti předsedat jako první z nových členů. Hledání odpovědi na tuto otázku vede ke zjištění, že práci využívaná odborná literatura odpověď nenabízí. Avšak je zřejmé, že Slovinsko si předsednictví „vybojovalo“ samo. Když se podíváme na slovinskou zahraniční a tuzemskou politiku na základě dříve předeslaných událostí, vidíme, že byla značně proevropská a členství měla za svůj cíl od vzniku své státnosti. Ve Slovinsku neexistovala žádná relevantní euroskeptická strana a celkově největší míra euroskepticismu byla v polovině devadesátých let kvůli sporům s Itálií (v. s.). Dále je obecně přijímáno a uvádí to i Pavel Šaradín: „Slovinsko je v mnoha ohledech nejúspěšnější zemí střední a východní Evropy (Šaradín, 2009: 15).“ Když se podíváme na hospodářské stránky, tak Slovinsko se už od svého vzniku orientovalo na evropské trhy (viz kap. Ekonomické faktory), což nemalou měrou přispělo k brzkému vstupu do EU. Slovinsko se také stalo první z nových zemí, která přijala euro k 1. lednu 2007.

²² Nedořešená otázka společných hranic a financování elektrárny v Kršku. Chorvatsko chtělo koridor přes Slovinsko do Itálie a Slovinci žádali po Chorvatech volný přístup do mezinárodních vod v Terstském zálivu (Hloušek, 1999: 201).

²³ Zde byla problémem maďarská menšina žijící ve Slovinsku. Obě země uzavřely dohodu a otázka maďarské menšiny se stala součástí slovinské ústavy, která ji přiznává práva na reprezentaci jak v parlamentu (1 křeslo), tak i na místních úrovních (Druláková, 2000: 82).

4 Politická situace ve Slovinsku před začátkem předsednictví

V polovině května 2007 podepsala většina hlavních parlamentních stran dohodu o spolupráci.²⁴ Strany se zavázaly ke spolupráci a úspěšné realizaci předsednických příprav. Tato úmluva vycházela z Dohody o spolupráci v přístupových jednáních s EU, která byla podepsána v roce 1997. Vznik dohody inicioval slovinský předseda vlády za účelem, aby signatáři dohody brali v potaz náročné povinnosti vlády během předsednictví. Proto bývá tato smlouva neformálně nazývaná „Dohodou o neútočení“ (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 38).

4.1 Prezidentské volby

Přibližně měsíc před začátkem předsednictví 11. listopadu 2007 se ve Slovinsku konalo druhé kolo prezidentských voleb.²⁵ Vítězem se stal kandidát navržený levicovou opozicí Danilo Türk s 68,3 % hlasů. Tehdy pravicová vláda vedená SDS²⁶ prosazovala svého kandidáta europoslance Lojze Peterleho,²⁷ který získal jen 31,7 % hlasů. Lojze Peterle sice pogrataloval Danilu Türkovi k vítězství, ale k volbám se vyjádřil tvrzením, že lidé hlasovali proti vládě (Šaradín, 2009: 16).

Příčinou nezvolení Lojze Peterleho mohlo být výrazem nespokojenosti voličů s tehdejší politickou a hospodářskou situací v zemi (rostoucí inflace po zavedení eura v lednu 2007) spojenou s konzervativní vládou Janeze Janši.²⁸ Uznávaný právník, diplomat a spolupracovník tehdejšího generálního tajemníka OSN Kofiho Annana Danilo Türk tak nahradil ve funkci prezidenta Janeze Drnovška,²⁹ který se už o tento post ze zdravotních důvodů znovu neucházel a stal se tak od roku 1991 dalším prezidentem původně z levicového spektra slovinské politiky.³⁰

²⁴ S výjimkou Slovinské národní strany (SNS) a Liberální demokracie Slovinska (LDS) (Šaradín, 2009: 16).

²⁵ Ve Slovinsku je prezident volen přímo podle dvoukolového většinového systému. Když v prvním kole žádný kandidát nezíská více než polovinu hlasů, koná se druhé kolo, do něhož postupují dva kandidáti s největším počtem hlasů z prvního kola. Zajímavostí je věková hranice, podle které se může stát prezidentem občan Slovinska, který minimálně dosáhl osmnácti let (Cabada, 2008: 253).

²⁶ Pravicová vláda byla vedená stranou pravého středu SDS (Slovinská demokratická strana), předsedou a pozdějším premiérem v roce 2004 se stal Janez Janša (Cabada, 2008: 258).

²⁷ Lojze Peterle byl prvním slovinským premiérem v letech 1990 – 1992 (Druláková, 2000: 79).

²⁸ Informace o prezidentských volbách ve Slovinsku v roce 2007, dostupné: <http://zpravy.ihned.cz/svet/c1-22396830>, 20.1. 2012.

²⁹ Janez Drnovšek byl ve funkci prezidenta v letech 2002 – 2007 (Cabada, 2008: 259).

³⁰ Informace o slovinských prezidentských volbách, dostupné na: <http://zpravy.ihned.cz/svet/c1-22393740-prezidentem-slovinska-se-zrejme-stane-danilo-turk>, 20.1. 2012.

4.2 Hlasování o nedůvěře

Obrovský rozdíl v počtech hlasů mezi vítězným levicovým kandidátem a kandidátem podporovaným vládní koalicí, zejména pak Slovinskou demokratickou stranou, vedl premiéra a předsedu zmíněné strany Janeze Janšu k úvahám o rezignaci. Nakonec sám v parlamentu vyvolal hlasování o důvěře (Šaradín, 2009: 16). O vyslovení důvěry má právo předseda vlády požádat Státní sbor.³¹ Pokud je absolutní většinou vyslovena vládě nedůvěra a do třiceti dnů od tohoto aktu není zvolen nový předseda, prezident rozpustí Státní sbor a vyhlásí nové volby (Cabada, 2008: 242).

Předseda vlády Janez Janša vyvolal hlasování o důvěře vládě 15. listopadu 2007, o jeho důvodech se nejvíce dozvídáme z jeho projevu, který předcházel samotnému hlasování ve Státním sboru. V úvodu svého vystoupení uvedl Janez Janša důležitou informaci, že se jednalo o první hlasování o důvěře vládě vyvolané předsedou vlády na základě jeho ústavní pravomoci. V úvodních částech svého projevu předložil své důvody k tomuto činu. Mezi ty nejzásadnější patřily již zmíněné prezidentské volby, po kterých Janša v rámci projevu odmítl interpretaci, že prezidentské volby byly zároveň hlasováním o vládě.³²

Dalším důvodem vyvolání hlasování byla potřeba vlády mít během předsednictví silný mandát, čehož si byl Janez Janša dobře vědom. Tento mandát byl potvrzen vyslovením důvěry vládě. Z devadesáti členného Státního sboru podpořilo vládu 51 poslanců, proti se vyslovilo 33 poslanců (Šaradín, 2009: 16). Vnitropolitický neklid můžeme tímto považovat za vyřešený a Slovinsko se mohlo naplno věnovat předsednictví, na které se připravovalo od roku 2005 a jež započalo s 1. lednem roku 2008 (v.i.).

5 Logo a motto slovinského předsednictví

V úvodu této kapitoly je nutné konstatovat, že logo předsednictví, o němž pojednává další část, je kombinací mnoha prvků. Každé jeho linii a barvě je přisouzena určitá symbolika, která buď představuje konkrétní jev nebo naopak určitou abstrakci, která na první pohled není úplně zřejmá. Následná kapitola se snaží tuto symboliku podrobněji popsat, a to jak ve významu celku, tak i jeho dílčích částí.

³¹ Parlament je dvoukomorový Státní sbor (Državni sbor) a Státní rada (Državni svet) (Cabada, 2008: 242).

³² Projev Janeze Janši ze dne 15.11. 2007 předcházející hlasování o důvěře vládě, dostupný na: <http://www.sds.si/news/2930>, 4.2. 2012.

5.1 Logo slovinského předsednictví

Logo³³ předsednictví bylo vybráno ze třinácti návrhů již na počátku roku 2006. Nejvíce zaujal dubový list od Roberta Kuhara. Právě vlastnosti dubu byly přeneseny jako symbolika pro slovinské předsednictví. Slovince lze prostřednictvím loga charakterizovat jako vytrvalé, spolehlivé a disponující určitými kvalitami po vzoru dubového dřeva. List je schématický a každé jeho barvě či křivce byl přiřčen určitý význam. Byl ztvárněn jako kombinace pěti prvků – ohně, země, vody, vzduchu a nebe.³⁴

Ilustrace č.2: Logo slovinského předsednictví

Zdroj: <http://www.eu2008.si>

Logo předsednictví Slovinska je tedy kombinací pěti základních elementů, ze kterých je tvořen svět, a kterým je přisouzena určitá barva. V logu jsou zakotveny národní symboly Slovinců jako jejich nejvyšší hora Triglav, řeky a také Jaderské moře. Střed loga, tvořený žlutými křivkami v obklopení modrých linií, symbolizuje žlutou hvězdu v modrém poli jako na vlajce Evropské unie, čímž je vyjádřena symbióza loga se symbolikou Evropské unie a také Slovinska jako její součásti.³⁵

Zmíněná žlutá barva ve středu loga symbolizuje jeden z elementů - oheň. Země je reprezentovaná horou Triglav, která je znázorněna horní modrou křivkou.³⁶ Triglav je pro Slovince národním symbolem odhodlání a úspěchu, o čemž svědčí i rčení, podle kterého se Slovinec stane „opravdovým Slovincem“, až po zdolání tohoto téměř tři tisíce metrového vrcholku. Spodní modrá linie vyjadřuje tekoucí vodu. Symbolizuje nejen přírodu, řeky a moře, ale také i moudrost, politickou a kulturní vyspělost a zdravý životní styl. Bílá místa v logu reprezentují element vzduchu poukazující na čisté ovzduší a ilustrující slovinský důraz na ekologii. Jinotajem vlastností přisouzených této

³³ Viz seznam příloh též Ilustrace č.2.

³⁴ Informační list Eurocentrum Praha Slovinské předsednictví 2008, dostupné na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

³⁵ Informace o vizuální podobě loga, dostupné na: <http://www.eu2008.si/includes/Downloads/misc/symbol/PEUcreation.pdf>, 2.12. 2011.

³⁶ Ilustrace č.2 a č.3.

části je intelektuální potenciál a neustálý rozvoj a pokrok Slovinska.³⁷ Posledním elementem je nebe, jehož nehmotnost vyjadřuje svobodu a duchovní hodnoty vyjádřené plynulými liniemi loga.³⁸

Spodní modrá linie obsahuje ještě jeden důležitý symbol. Červená a modrá vlnka v modré kontuře představují slovinskou vlajku. Logo je tedy komplexem tří základních vyobrazení – dubového listu, pěti základních elementů a slovinské národní vlajky.³⁹

5.2 Moto slovinského předsednictví

Si.nergy for europe, tak znělo moto slovinského předsednictví. Jedná se o slovní hříčku vycházející ze slova synergie – synergismus. Synergie znamená součinnost, společné působení a synergismus je definován jako působením stejným směrem.⁴⁰ *Si.nergy* znamenala tedy spolupráci v Evropě. Nejednalo se pouze o spolupráci politickou, institucionální, mezi členskými zeměmi, ale také mezigenerační, kulturní, mezi občany celé Evropské unie napříč různými aktivitami.⁴¹

Janez Janša před předsednictvím uvedl, že *Si.nergy* bude společným jmenovatelem celého předsednictví, především Roku evropského mezikulturního dialogu, který započal spolu se slovinským předsednictvím. Janez Janša zval občany celé Evropy, aby se účastnili velkého množství akcí spojené s tímto rokem a seznámili se tak s evropským kulturním bohatstvím. Viděl v roce 2008 nový začátek a synergii, proto tedy moto „*Si.nergy for Europa*“.⁴²

6 Program předsednictví a jeho realizace

6.1 Budoucnost Evropy

Pro otázku budoucnosti Evropy bylo v programu stanoveno několik klíčových témat. Jednalo se o *Lisabonskou smlouvu*, která byla ve slovinském programu označena za novou éru Evropy. Dále bod zabývající se pokračujícími *přístupovými jednáními do Evropské unie* a také *otázka západního Balkánu*. Obsahem této části programu byla i

³⁷ Informace o významu loga, dostupné na:

http://www.eu2008.si/si/The_Council_Presidency/Symbol/index.html, 29.11. 2011.

³⁸ Informace o významu dílčí části loga, dostupné na:

http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

³⁹ Informace o vizuální podobě loga, dostupné na:

<http://www.eu2008.si/includes/Downloads/misc/symbol/PEUcreation.pdf>, 2.12. 2011.

⁴⁰ Definice synergie a synergismus pochází z Akademického slovníku cizích slov, viz seznam literatury.

⁴¹ Informace o významu mota obsažené v Informační listu Eurocentra Praha na téma slovinské předsednictví 2008, dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

⁴² Informace o motu předsednictví, dostupné na:

http://www.eu2008.si/si/The_Council_Presidency/index.html, 22.2. 2012.

dvě důležitá ekonomická témata týkající se *rozšiřování schengenského prostoru a eurozóny*.

6.1.1 Lisabonská smlouva

Smlouva byla podepsána těsně před začátkem slovinského předsednictví dne 13. prosince 2007. Následná ratifikace smlouvy se stala pro Slovince jednou z hlavních programových priorit. Slovinsko se ihned chtělo stát vzorem pro ostatní země a hodlalo ratifikovat smlouvu co nejdříve.⁴³ Lisabonská smlouva byla v Lublani na půdě parlamentu ratifikována 29. ledna 2008 a Slovinsko se stalo druhým státem, který smlouvu schválil.⁴⁴ Celkově můžeme tento programový bod považovat za splněný (více viz kapitola Ratifikace Lisabonské smlouvy, která popisuje situaci v Irsku a realizaci tohoto programového bodu).

Součástí tohoto tématu byla i otázka další integrace. Slovinsko dále pokračovalo v přístupových jednáních s Tureckem a Chorvatskem, pomáhalo naplnit kritéria pro jejich členství.⁴⁵ Dalším integračním cílem bylo zajištění plné integrace, tehdy nových členů evropské sedmadvacítky Rumunska a Bulharska, do unijních struktur.⁴⁶

Když se zpětně podíváme, jakých cílů bylo v těchto jednáních dosaženo, tak Slovinsko pokročilo v jednáních s Tureckem a Chorvatskem, jejichž náplní bylo především ověřování politických kritérií a podmínek pro členství v Evropské unii.⁴⁷ Rada EU přijala nové přístupové partnerství s Chorvatskem v únoru 2008. V přístupových jednáních Slovinska s Chorvatskem byly otevřeny čtyři kapitoly, které se zabíraly volným pohybem pracovníků, zboží, služeb a kapitálu.⁴⁸ Revize přístupového partnerství s Tureckou republikou byla Radou přijata 18. února 2008 a Slovinsko v jednáních s Tureckem otevřelo dvě kapitoly týkající se jako v případě Chorvatska volného pohybu – zde především volného pohybu zboží.⁴⁹

⁴³ Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

⁴⁴ Informace o datu ratifikace Lisabonské smlouvy ve Slovinsku, dostupné na: <http://www.euroskop.cz/449/sekce/slovinsko-a-eu/>, 5.2. 2012.

⁴⁵ Slovenian presidency programme, s. 5.

⁴⁶ 18-month Programme of the German, Portuguese and Slovenian Presidencies, s. 10.

⁴⁷ Informace o přístupových jednáních, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁴⁸ Rozhodnutí Rady ze 12. 2. 2008 o zásadách a podmínkách vstupu Chorvatska do EU, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:042:0051:01:EN:HTML>, 8.3. 2012.

⁴⁹ Rozhodnutí Rady ze 18.2. 2008 o zásadách a podmínkách vstupu Turecké republiky do EU, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:051:0004:01:EN:HTML>, 8.3. 2012.

6.1.2 Rozšiřování schengenského prostoru a eurozóny

Rozrůstání schengenského prostoru je jedna z nejzásadnějších otázek vůbec, protože je spjatá s deklarovanými právy Evropské unie, konkrétně s volným pohybem osob v rámci Evropské unie. Úkolem slovinského předsednictví bylo dohlížet na zrušení letištních kontrol v rámci Evropské unie v březnu 2008 a vysvětlovat výhody rozšiřování tohoto prostoru evropské veřejnosti.⁵⁰ K prvnímu lednu 2008 se rozrostla eurozóna o další dva členy Kypr a Maltu. Slovinsko se v programu zavázalo, že bude podporovat další členské země ve splňování kritérií pro přijetí evropské měny.

Slovinskému předsednictví se podařilo zrealizovat zrušení vnitřních vzdušných hranic koncem března⁵¹ a také zajistit přijetí podkladu pro implementaci nového informačního systému SIS II,⁵² jehož spuštění bylo plánováno na září roku 2009.⁵³ V posledním týdnu předsednictví Slovinsko „rozšířilo“ eurozónu pozváním Slovenska, jehož vstup byl naplánován na 1. leden 2009.⁵⁴

6.2 Lisabonská strategie

V programu se téma Lisabonská strategie nacházelo s přízviskem „silnější evropské role ve věku globalizace“. V roce 2008 začal tzv. nový tříroční cyklus a Slovinsko se v programu zavázalo, že se v rámci této nové strategie zaměří na posilování růstu a zaměstnanosti, podporu malých a středních podniků, flexibilitu trhu a na výzkum a vývoj. Nutno podotknout, že už v předstihu bylo naznačeno, že nelze očekávat zásadnější změny v této problematice.⁵⁵

6.2.1 Výzkum a inovace

V úvodu této části slovinského programu bylo uvedeno, že Evropa musí svou konkurenceschopnost vystavět na inovaci a kreativitě. Slovinsko si zde stanovilo za svůj cíl více podpořit investice do výzkumu a vývoje, dosáhnout větší spolupráce

⁵⁰ Slovenian presidency programme, s. 6.

⁵¹ Jednalo se o Českou republiku, Estonsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovensko a Slovinsko (http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/0808472_cs.htm, 18.3. 2012).

⁵² SIS II je schengenský informační systém bezpečnostního charakteru (http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/114544_cs.htm, 8.3. 2012).

⁵³ Informace o úspěchu slovinského předsednictví, dostupné:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁵⁴ Zasedání ER 24. června 2008, dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+CRE+20080624+SIT+DOC+PDF+V0//CS&language=CS>, 14. 3. 2012.

⁵⁵ Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

výzkumných kapacit a také zastavit „odliv mozků“. Za důležité považovalo posílení vzdělávací role v návaznosti na praxi a celoživotní vzdělávání.⁵⁶ Součástí této části programu byla i zmínka o evropském projektu Galileo,⁵⁷ který má obrovský vědecký, ekonomický a strategický význam. Slovinsko se prostřednictvím programu zavázalo, že přijme všechna nezbytná opatření, aby zajistilo realizaci tohoto projektu.⁵⁸

Oblast výzkumu a inovace byla podpořena zavedením páté svobody volného pohybu poznatků a Lublaňským procesem. Lublaňský proces oživující Evropský výzkumný systém (ERA) byl přijat na jednání ministrů Rady 15. dubna 2008. Cílem programu bylo zlepšit spolupráci členských zemí, evropských institucí a Evropskou komisí v oblasti ERA.⁵⁹ Slovinskému předsednictví se v této oblasti podařilo prosadit nařízení o založení Evropského institutu pro inovaci a technologie, který sídlí v Budapešti. Také se zasadilo o přijetí nařízení o uskutečnění zmíněného programu Galileo s cílem zajištění navigačních služeb evropským občanům a podnikům do roku 2013.⁶⁰

6.2.2 Obchod a vnitřní trh

Část programu slovinského předsednictví zabývající se obchodem a vnitřním trhem nejvíce apelovala na evropskou potřebu po konkurenceschopném a dynamickém obchodním prostředí. Slovinsko se zaměřilo na malé a střední podniky (označované zkráceně SMEs), které byly považovány za jádro evropského ekonomického růstu a konkurenceschopnosti. Důraz byl kladen na propojení těchto podniků s výzkumnou infrastrukturou. Slovinsko v programu věnovalo pozornost udržitelné industriální politice a ekologii. V otázce vnitřního trhu se zaměřovalo na jeho prohloubení a integraci. Klíčový byl přezkum tohoto trhu, vedoucí k další iniciativě a k cíli vytvořit flexibilnější a konkurenceschopnější prostředí. Konkrétněji se jednalo o finanční a poštovní služby, celní kodex a daně.⁶¹

Předsednictví pracovalo na všech zmíněných tématech a položilo základy budoucím změnám ať už v oblasti SMEs nebo v posilování vnitřního trhu. Za úspěch

⁵⁶ Slovenian presidency programme, s. 7–8.

⁵⁷ Galileo je evropský družicový navigační systém, sloužící k přesnému určení pozice, který je interoperabilní s GPS. Informace o projektu Galileo, dostupné na: <http://www.esa.int/esaNA/galileo.html>, 6.2. 2012.

⁵⁸ Slovenian presidency programme, s. 8.

⁵⁹ Informace o Lublaňském procesu, dostupné na: <http://www.lfi.vutbr.cz/lublansky-proces-oziveni-era>, 8.3.2012.

⁶⁰ Informace o realizaci slovinského programu, dostupné na: http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Press_Releases/June/0630SVEZdosezki.html, 8.3. 2012.

⁶¹ Slovenian presidency programme, s. 8–9.

můžeme považovat přijetí „produktového balíčku“. Ve sféře vnitřního trhu byl přijat aktualizovaný celní kodex. Bylo také pokročeno v otázce ochrany spotřebitele, kde předsednictví dosáhlo dohody s EP o směrnici týkající se spotřebitelských úvěrů.⁶²

6.2.3 Investice, lidé a budoucnost

„Investováním do lidí buduje Evropa svou budoucnost“, tak zněl název další části programu v rámci lisabonské strategie. Hovořilo se zde o konceptu „flexicurity“,⁶³ který spočíval v nalezení rovnováhy mezi ochranou pracovníků a flexibilitou pracovního trhu. Slovinsko se též zavázalo, že bude bojovat se sociální exkluzí a chudobou. Úspěch lisabonské strategie závisel podle Slovinska na řešení demografických problémů EU, jakým je pro příklad schopnost začlenit mladé lidi co nejrychleji do pracovního trhu. Předsednictvím navrhované řešení byla mezigenerační spolupráce a rovnost příležitostí. S rovností příležitostí souvisela snaha pokročit v tématech diskriminace žen a zdravotně postižených.⁶⁴

Úspěchem se stala politická dohoda na směrnici o pracovní době a podmínkách pro přechodné zaměstnance a také z iniciace předsednictví Rada přijala usnesení o postavení zdravotně postižených. Slovinsko rozvíjelo debaty, které se týkaly odstraňování diskriminace, rozdílu v platech žen a mužů či problematiky zaměstnávání mladých lidí a obohatilo konferenci svým příspěvkem o mezigenerační solidaritě.⁶⁵

6.3 Energetika a životní prostředí

Vztyčným bodem pro tuto tematiku se stala konference na Bali v prosinci 2007, na základě které Evropská komise navrhla v lednu 2008 cesty jak bojovat s klimatickými změnami. Ústředním tématem byla problematika emisí a obnovitelných zdrojů energie.⁶⁶ Slovinské předsednictví se ve svém programu domnívalo, že v otázce změn klimatu a energetiky vyžaduje rozhodující akce celé sedmadvacítky, které povedou ke kvalitnímu životu. EU by se měla stát v těchto oblastech globálním lídrem.⁶⁷

⁶² Informace o přístupových jednáních, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁶³ „flexicurity“ = kombinace slov flexibility a security (Slovenian presidency programme s. 10)

⁶⁴ Slovenian presidency programme, s. 10–11.

⁶⁵ Informace o přístupových jednáních, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁶⁶ Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na:

http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

⁶⁷ Slovenian presidency programme, s. 2.

Cílem předsednictví byla rychlá dohoda na *klimaticko-energetickém balíčku* v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, dále zajistit nejen bezpečnou, ale i také udržitelnou a konkurenceschopnou dodávku energie prostřednictvím dalších liberalizací vnitřního trhu s elektřinou a plynem. Slovinsko se též zavázalo, že bude pokračovat ve vedení dialogu s mimo unijními zeměmi v oblasti energetiky, například o zajištění bezpečných dodávek energie. Předsednictví se zabývalo otázkou biodiversity s cílem jejího udržení na globální úrovni. V programovém prohlášení ve spojení s touto problematikou bylo uvedeno, že Slovinsko bude v rámci předsednické funkce reprezentovat Evropskou unii na květnové konferenci v Bonnu, jejímž tématem byla právě biologická diversita.⁶⁸

Realizace programu v otázkách klimatu a energetiky byla splněna ve všech stanovených cílech. Největším úspěchem bylo přijetí třetího legislativního balíčku pro liberalizaci vnitřního trhu s elektřinou a plynem. V jednáních na mezinárodní úrovni byly otázky boje proti klimatickým změnám projednávány na všech velkých summitech (EU-LAK, EU-Japonsko, EU-Ruská Federace).⁶⁹ Dále v oblasti ochrany životního prostředí bylo dosaženo pokroku v mnoha oblastech, jako například začlenění emisí z letecké dopravy do systému obchodování s emisemi, nařízení týkající se rtuti a odpadů nebo směrnice o environmentálních standardech v oblasti vodní politiky. Závěrem Slovinsko také úspěšně koordinovalo zmíněnou konferenci v Bonnu, ke které obdržela mandát pro vyjednávání EU.⁷⁰

6.4 Posilování svobody, bezpečnosti a justice

Prioritou bylo zavedení programu SIS II, o kterém už pojednávala kapitola Rozšiřování schengenského prostoru a eurozóny. Předsednictví se v programu zavázalo, že bude pracovat na globálním přístupu k migraci, konkrétněji se bude zaměřovat na boj proti nelegální migraci a bude usilovat o vytvoření evropského azylového systému. Chtělo zlepšit policejní spolupráci, výměnu informací, boj proti přeshraniční trestné činnosti a skrze realizaci akčních plánů a strategií nadále bojovat proti mezinárodnímu terorismu. V boji proti organizovanému zločinu bude pokračovat v práci předchozích předsednictví ve spolupráci se zeměmi západního Balkánu. V oblastech justice bude

⁶⁸ Slovenian presidency programme, s. 11–12.

⁶⁹ Informace o realizaci slovinského programu, dostupné na: http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Press_Releases/June/0630SVEZdosezki.html, 8.3. 2012.

⁷⁰ Informace o úspěších slovinského předsednictví, dostupné na: http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

pokračovat práce na projektu e-justice a důraz bude kladen na oblast rodinného práva a užší mezisoudní spolupráci v trestních záležitostech.⁷¹

Shrneme-li čeho bylo dosaženo, tak se podařilo dohodnout na směrnici sjednocující postup členských zemí při navracení cizinců, jejichž pobyt je neoprávněný, zpět do svých zemí, převážně pak do zemí třetího světa. Také byla vyjednána politická dohoda o transformaci Europolu na agenturu EU.⁷²

6.5 Vnější role EU v oblasti bezpečnosti, vývoje a ekonomických vztahů

Tato část programu zahrnuje několik témat: sousedská politika, centrální Asie, dialog se strategickými partnery, regionální změny, posílení evropské bezpečnosti a obranné politiky, mezinárodní vývojová spolupráce a společná obchodní politika. Cílem slovinského předsednictví bylo posílení stability a prosperity s unijními sousedy v rámci koherentní sousedské politiky EU zejména v oblasti ekonomické integrace. Dialog se strategickými partnery se nejvíce odrážel v summitu Evropské unie a Jižní Ameriky (více str. 31) a dále v programu plánovaných separátních summitech s Ruskou federací a Japonskem.⁷³

Zpětně bylo pro Slovinsko úspěchem potvrzení mandátu k zahájení jednání na nové dohodě o spolupráci a partnerství Evropské unie s Ruskou federací. Předsednictví v červnu 2008 iniciovalo uskutečnění strategie EU pro střední Asii. Patří sem také otázka západního Balkánu (v. i.).⁷⁴

6.6 Západní Balkán

Tento programový bod byl pro Slovince velmi důležitý, proto je mu věnována samostatná kapitola. Stabilita Balkánu má pro Evropu značný význam. Slovinsko chtělo tento region přiblížit více Evropské unii. Cílem bylo pokračování ve vytváření stabilizačních a asociačních dohod se zeměmi západního Balkánu. Mezi země patřící do tohoto geopolitického celku řadíme Bývalou jugoslávskou republiku Makedonie (dále

⁷¹ Slovenian presidency programme, s. 14–15.

⁷² Informace o realizaci slovinského programu, dostupné na: http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Press_Releases/June/0630SVEZdosezki.html, 8.3. 2012

⁷³ Slovenian presidency programme, s. 16.

⁷⁴ Informace o úspěších slovinského předsednictví, dostupné na: http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

jen Makedonie), Chorvatsko, Srbsko, Bosnu a Hercegovinu, Albánii a Černou Horu.⁷⁵ Odrazovým můstkem této politiky se stal soluňský summit Evropské unie a západního Balkánu z roku 2003, který znamenal následování politiky přibližování těchto zemí ke členství v EU. Během předsednictví bylo naplánováno „Západobalkánské fórum“ se setkáním ministrů zahraničí. Konkrétním cílem bylo dokončit asociační a stabilizační dohody s Černou Horou a Bosnou a Hercegovinou.⁷⁶ Dále pokračovat v jednáních se Srbskem, jakmile dosáhne plné spolupráce s ICTY.⁷⁷ Zmíněné země se lišily v pokroku přibližování se do EU. Zatímco Chorvatsko a Makedonie již měly status kandidátské země, Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko a Kosovo dosáhly tehdy na úroveň potencionální kandidátské země. Jedním z důležitých cílů bylo uvolnění vízového režimu, přičemž jednání byla se Srbskem zahájena 31. ledna, s Makedonií a Černou Horou na konci února a 7. března s Albánií (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 50–51). Kosovu je věnována zvláštní kapitola, počínaje stranou 30.

Pro Slovinsko byla krajně důležitá *věcnost* západobalkánské politiky. Tehdejší ministr zahraničí Dmitrij Rupel poukazoval na problematiku západního Balkánu ve smyslu, že v Evropě není dostatek znalostí o tomto regionu. EU nemá členskou zemi, která by měla k tomuto regionu blíže, než právě Slovinsko, ať už z důvodů historických, jazykových či geografických (resp. geopolitických). I samotný prezident Slovinska Danilo Türk byl skeptický ke své zemi hlavně v otázce Kosova. Tyto výroky svědčí o velké problematice tohoto regionu. Možná i z těchto důvodů podnikl Dmitrij Rupel zahraniční cestu napříč tímto regionem v říjnu 2007. Během cest se zavázal, že Slovinsko bude podporovat kroky bývalých jugoslávských republik směřující směrem k Evropské unii. Slovinsko zdůrazňovalo význam Srbska pro stabilitu západobalkánského regionu. O tom svědčí, že Janez Janša už v září roku 2007 apeloval za urychlený přístup Srbska do EU (Kajnc, 2008: 23–24).

Před Slovinskem stál obtížný úkol, neboť muselo pečlivě zvažovat každé prohlášení týkající se zmíněných balkánských zemí, protože si chtělo zachovat dobré vztahy se všemi bývalými jugoslávskými zeměmi. Zejména v konfliktních oblastech jako bylo uznání Kosova samostatným státem, muselo jednat Slovinsko s opatrností (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 51).

⁷⁵ Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

⁷⁶ 18-month Programme of the German, Portuguese and Slovenian Presidencies, s. 62.

⁷⁷ Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii založený roku 1993 (<http://www.osn.cz/system-osn/mezinarodni-tribunaly/?i=135>, 6.3. 2012).

Realizace tohoto programového bodu byla velmi úspěšná a můžeme v ní vysledovat dvě zásadní oblasti. Za prvé byla dokončena stabilizační síť a asociační dohody s celým západobalkánským regionem kromě Kosova. Druhou vydařenou sférou bylo zahájení jednání o uvolnění vízových režimů se zeměmi regionu (v.s.), ovšem opět s výjimkou Kosova.⁷⁸ Důvody absence Kosova v těchto výsledcích jsou popsány na straně 30.

6.7 Rok evropského mezikulturního dialogu

Rok 2008 byl právě Rokem evropského mezikulturního dialogu. Ve slovinském programu bylo jasně uvedeno, že tato roční událost se musí stát dlouhodobou záležitostí Evropské unie. Znamé heslo EU „unity in diversity“ bychom mohli v této části nazvat „coexistence in diversity“. Slovinským předsednictvím byl kladen důraz na překonávání stereotypů v řadě oblastí, jakými jsou: migrace, boj s organizovaným zločinem či terorismus.⁷⁹

Slovinské předsednictví chápalo interkulturní dialog spíše jako něco dlouhodobého, nikoliv jako jedinečný programový bod v daný okamžik, a právě v tomto kontextu přicházelo se zajímavými návrhy, jako například zřídit Euro-Mediterranean (Evropsko-středomořskou) univerzitu ve městě Piran.⁸⁰ Tato univerzita se měla zaměřit na výzkum Středomoří, a to zejména v rámci postgraduálních studií (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 57).

Realizace tohoto programového závazku byla velmi úspěšná. Zahajovací akce Roku evropského mezikulturního dialogu, který započal simultánně se slovinským předsednictvím, proběhly v Lublani. Zde se konala dvoudenní konference, které se například účastnil premiér Janez Janša a předseda EP Hans-Gert Pötttering. Mezi hlavní témata patřila otázka medií, vzdělávání a hospodářských vztahů mezi kulturami na území EU.⁸¹ Celý mezikulturní dialog pak posílila skutečnost, že se Slovinsku podařilo založit zmíněnou univerzitu ve městě Piran.⁸²

⁷⁸ Informace o přístupových jednáních, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁷⁹ Slovenian presidency programe, s. 3.

⁸⁰ Piran (Pirano) je pětitisícové přímořské město často označované za „slovinské Benátky“ (<http://slovinsko.adrialand.com/piran>, 16.2. 2012).

⁸¹ Informace o Roku evropského mezikulturního dialogu, dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20080627FCS32889+0+DOC+XML+V0//CS#title1>, 11.3. 2008.

⁸² Informace o úspěších slovinského předsednictví, dostupné:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

7 Průběh předsednictví

7.1 Ratifikace Lisabonské smlouvy

Cílem slovinského předsednictví bylo, aby všechny členské země ratifikovaly Lisabonskou smlouvu. V kapitole Lisabonská smlouva bylo nastíněno, že tento programový bod byl naplněn jen částečně. Irsko během slovinského předsednictví vyhlásilo referendum o ratifikaci této smlouvy a stalo se tak jedinou unijní zemí, u které proces ratifikace smlouvy neprobíhal na půdě národních parlamentů. Referendum proběhlo 12. června 2008 a 53,3 % z oprávněných voličů, kterých se dostavilo k urnám přibližně polovina, řeklo „NE“ Lisabonské smlouvě.⁸³

Premiér Janez Janša 17. června na tiskové konferenci představil program pro zasedání Rady 19. a 20. června 2008 v Bruselu. Vzhledem k přítomnosti irského premiéra Briana Cowena na tomto zasedání uvedl, že bude požadovat vysvětlení negativního výsledku irského referenda a že bude očekávat otevřenou diskusi a konstruktivní výměnu názorů. Janez Janša dodal, že sedmadvacítka sdílí názor, že ratifikace Lisabonské smlouvy je nutná a bude nadále pokračovat, protože se týká budoucnosti evropských občanů.⁸⁴ Na zmíněném dvoudenním summitu Evropská rada vzala výsledek referenda v Irsku na vědomí a Irové se zavázali, že povedou diskusi jak ve své zemi, tak i s členskými zeměmi s cílem navrhnout další postup. Bylo dohodnuto, že možná východiska budou předmětem říjnového jednání Rady.⁸⁵ Dále na plenárním zasedání Rady 24. června v Bruselu se Janez Janša dále vyjadřoval k situaci, ve které se ocitla Lisabonská smlouva. Hovořil o postupu s irskými kolegy v hledání řešení tak, aby nebyla poškozena Lisabonská smlouva, a že ratifikace smlouvy bude nadále pokračovat. Za dobrou zprávu považoval, že členské země i přes irský nesouhlas, nadále pokračují v ratifikačním procesu. „Demokracie znamená, že názor všech se respektuje, že názor všech má stejnou váhu, že se respektuje rozhodnutí voličů v Irsku, jež se vyjádřili v referendu, ale rovněž, že se samozřejmě respektují také názory ostatních (Janez Janša, 24.6. 2008).“⁸⁶

⁸³ Informace o Lisabonské smlouvě, dostupné na:

<http://www.euroskop.cz/8428/sekce/prubeh-ratifikace/>, 6.3. 2012.

⁸⁴ Projev Janeze Janši představující program zasedání Rady, dostupné na:

<http://www.sds.si/news/3417>, 7.3. 2012.

⁸⁵ Informace o závěrech zasedání Rady 19. a 20.6. 2008, dostupné na:

<http://www.euroskop.cz/195/1184/clanek/zavery-summitu-eu-lisabonska-smlouva/>, 7.3. 2012.

⁸⁶ Zasedání ER 24.června 2008, dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+CRE+20080624+SIT+DOC+PDF+V0//CS&language=CS>, 14. 3. 2012.

Prezident Slovinska Danilo Türk se dva týdny po referendu v rámci svého projevu u příležitosti oslav slovinského státního svátku vyjádřil k irské situaci. Považoval irské lidové „NE“ za vážnou zprávu, která nebyla jen překážkou v dokončování reformy EU, právním či diplomatickým problémem, ale také byla signálem, že EU nesplňuje demokratické očekávání mnoha Evropanů. Danilo Türk vyzval evropské občany k zamyšlení nad Evropskou unií, která, podle něho, nám pomůže vyřešit výzvy, které sebou přináší globalizovaný svět.⁸⁷

Když se celkově podíváme na ratifikaci Lisabonské smlouvy, můžeme konstatovat, že Slovinsko dostalo stejnojmennému programového bodu. Jak již bylo předesláno, Slovinsko splnilo programový závazek a ratifikovalo smlouvu v prvním měsíci svého předsednictví. Za úspěch můžeme též považovat, že během slovinského předsednictví ratifikovalo smlouvu 19 členských zemí a ve zbylých státech započal ratifikační proces.⁸⁸ Slovinsko na základě rozhodnutí Rady z konce roku 2007 započalo v prvním měsíci předsednictví řešit nejnepříjemnější technické přípravy předcházející realizaci Lisabonské smlouvy, která měla vstoupit v platnost k 1. lednu 2009.⁸⁹

7.2 Vyhlášení samostatnosti Kosova

Během slovinského předsednictví, které se zaměřovalo na politiku západního Balkánu, vyhlásilo 17. února 2008 Kosovo nezávislost.⁹⁰ Kosovo je výjimečnou zemí Jugoslávie vzhledem k neslovanskému původu obyvatel, které bylo pod správou OSN od roku 1999. Vzhledem k výjimečnosti tohoto případu, bylo rozhodnuto, že členské státy Evropské unie budou přistupovat ke kosovské otázce samy podle svého přesvědčení. Evropská unie však potvrdila, že bude pokračovat ve svém závazku ke stabilitě regionu v rámci mise EULEX Kosovo.⁹¹ Slovinské předsednictví podporovalo myšlenku jedinečnosti tohoto případu sui generis.⁹²

⁸⁷ Projev Danila Türka, dostupný na:

[http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentweb/44D8D32FE6973E26C1257472006436A8?](http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentweb/44D8D32FE6973E26C1257472006436A8?OpenDocument)
OpenDocument, 6.3. 2012.

⁸⁸ Informace o ratifikaci Lisabonské smlouvy, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

⁸⁹ Informace o realizaci slovinského programu, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Press_Releases/June/0630SVEZdosezki.html, 8.3. 2012.

⁹⁰ Informace o vyhlášení nezávislosti Kosova, dostupné na:

<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/kosovo-vnitropoliticka-charakteristika/2/1001749/>, 4.3. 2012.

⁹¹ EULEX Kosovo je největší civilní misí v rámci SZBP EU, která byla založena v roce 2008 (<http://www.eulex-kosovo.eu>, 14.3. 2012).

⁹² Informace o úspěších slovinského předsednictví, dostupné:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

Vyhlášení nezávislosti Kosova značně zkomplikovalo západobalkánskou politiku. Jak uvádí Sabina Kajnč, Slovinsko si brzy uvědomilo, že bude muset kličkovat mezi tradiční podporou Kosova a srbskými zájmy, pokud možno tak, aby určitým způsobem nepoškodilo politiku Evropské unie. Způsob řešení této problematiky spočíval v tom, že Slovinsko řešilo zmíněné asociační a stabilizační dohody (v.s.) se Srbskem odděleně od kosovské otázky (Kajnč, 2008: 24). Slovinsko se stalo patnáctým státem uznávajícím, po pečlivém zvážení své politiky vůči Srbsku, nezávislost Kosova (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 62–63).

7.3 Summit EU a Jižní Amerika

Summitu předcházela v rámci slovinského předsednictví nečekaná událost, kterou byl konflikt mezi Ekvádorem a Kolumbií. Danilo Türk tak musel vést diplomatická jednání v zemích, které jsou slovinské středoevropské zemi velmi vzdálené (Šaradín, 2009: 16).

Konflikt se odehrál začátkem března roku 2008 a jeho příčinou se stal zásah kolumbijské armády proti levicovým povstalcům Revolučních kolumbijských ozbrojených sil (FARC) na území Ekvádoru. Tento akt záhy odsoudila Organizace amerických států (OAS), a který též vyvolal mobilizaci venezuelské armády na hranicích s Kolumbií. OAS jednomyslně schválila rezoluci považující kolumbijskou operaci na území Ekvádoru za porušení jeho suverenity a mezinárodního práva.⁹³ Výsledkem bylo, že ekvádorská vláda přerušila diplomatické styky s Kolumbií a ekvádorský prezident Rafael Correa pohrozil válkou Kolumbii, když povede vojenské akce na ekvádorském území. Stejným způsobem pohrozil kolumbijské vládě i venezuelský prezident Hugo Chávez.⁹⁴ Tato roztržka končí po několika dnech 8. března 2008 na summitu Riodejaneirské skupiny v Santo Domingu podáním ruky prezidentů Kolumbie a Ekvádoru.⁹⁵

Danilo Türk při jednáních s prezidentem Chavezem ocenil rychlost, se kterou byl tento konflikt vyřešen. Ovšem venezuelský prezident řekl, že příčiny nestability v Latinské Americe, zejména v Andách, nejsou ukončením tohoto konfliktu vyřešeny.

⁹³ Informace o kolumbijsko-ekvádorském konfliktu, dostupné na: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7768-kvuli-konfliktu-mez-ekvadorem-a-kolumbii-venezuela-mobilizuje-kolumbie-podle-oas-porusila-pravo/>, 22.2. 2012.

⁹⁴ Informace o diplomatických vztazích, dostupné na: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7649-ekvador-a-venezuela-stupnuji-spor-s-kolumbii-prezident-uribe-zazaluje-chaveze-kvuli-genocide/>, 22.2. 2012.

⁹⁵ Informace o konci konfliktu mezi Ekvádorem a Kolumbií, dostupné na: <http://www.denik.cz/kratce/227091.html>, 22.2. 2012.

A také, že se Riodejaneirská skupina⁹⁶ v Santo Domingu dohodla na posílení stability v tomto regionu. Danilo Türk ještě apeloval za osvobození Ingrid Betancourt⁹⁷ a dalších 14 unesených lidí skupinou FARC.⁹⁸ Situace kolem jejich únosu se po útoku kolumbijské armády proti povstalcům na ekvádorském území zhoršila, protože byl při operaci zabit jeden z velitelů povstalců Raúl Reyes, který byl spojkou při jednáních o propuštění unesených lidí.⁹⁹ Prezident Danilo Türk se v rámci oficiální návštěvy počátkem dubna 2008, krom zmíněných jednání s Hugem Chávezem, setkal i s prezidenty Brazílie, Kolumbie a Peru. Jednání, poznamenaná tímto konfliktem, se především zabývala přípravou květnového summitu mezi EU a Latinskou Amerikou. Summit se konal 16. a 17. května 2008 v peruánské metropoli Limě a této významné události slovinského předsednictví se zúčastnili zástupci ze šedesáti zemí jak latinsko-amerických, tak evropských. Řízení summitu, který se koná pravidelně každé dva roky, měli tentokrát za úkol Janez Janša a peruánský prezident Alan García. Mezi nejdůležitější cíle summitu patřilo posílení partnerství mezi EU a Latinskou Amerikou v oblasti ekonomické, politické a kulturní.¹⁰⁰

Konkrétní slovinské úsilí se zaměřovalo na otázky chudoby, nerovnosti, udržitelného rozvoje a posílení hospodářské spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou. V rámci trvale udržitelného rozvoje se jednalo o životní prostředí, klimatické změny a energetiku. Sociální nerovnost a chudoba je celosvětový problém, který chtělo Slovinsko řešit prostřednictvím zlepšení kvality základního a odborného vzdělání, rozvojem malých a středních podniků, kterým by se navýšil počet pracovních míst.¹⁰¹

⁹⁶ Riodejaneirská skupina měla tehdy kolem 20 členů a jedná se o politické uskupení z tohoto regionu s cílem posilovat proces politické sounáležitosti Latinské Ameriky.

⁹⁷ Ingrid Betancourt bývalá senátorka a kandidátka na prezidentku Kolumbie. Byla osvobozena ze zajetí v červenci 2008 po šesti letech.

⁹⁸ Informace o setkání slovinského a venezuelského prezidenta, dostupné na: <http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentweb/9589693B265E0169C125742200443ACF?OpenDocument>, 22.2. 2012.

⁹⁹ Informace o unesených FARCEM, dostupné na: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7487-ekvador-a-venezuela-jsou-ve-sporu-s-kolumbii-posiluji-vojenske-sily-na-hranici/>, 22.2. 2012.

¹⁰⁰ Informace o summitu EU – LAK, dostupné na:

http://www.eu2008.si/si/News_and_Documents/Press_Releases/May/0508MZZeuLAK.html, 22.2. 2012.

¹⁰¹ Informace o summitu EU – LAK, dostupné na:

http://www.eu2008.si/si/Meetings_Calendar/Dates/May/0516_VrhEU_LAK.html?tkSuche=ajax&globalDatum=01.05.&multiDatum=01.06.&veranstaltungsart=&globalPolitikbereich=&visiblePath=/htdocs/si, 22.2. 2012.

8 Hodnocení předsednictví

8.1 Spolupráce Slovinska a unijních institucí

Jedná se o klíčový prvek slovinského předsednictví, který byl označen oběma stranami za velmi dobrý (v.i.). Unijními institucemi, se kterými předsednictví především kooperovalo a které již byly uvedeny,¹⁰² je myšlen sekretariát Rady, EK, zástupci členských zemí a diplomaté z třetího světa. Sabina Kajnč v závěru analýzy věnující se tomuto tématu uvádí, že slovinské předsednictví mělo „oči a uši“ v množství politik. Jelikož se jedná především o předsednictví v Radě, kde probíhá úzká spolupráce mezi zástupci členských zemí, největší kooperace probíhala se sekretariátem Rady, protože od jeho personálu získávali Slovinci nejužitečnější informace. Slovinská spolupráce s ostatními zeměmi na půdě Rady byla vyrovnaná ve všech politikách s výjimkou jednání v oblasti výzkumu a inovace, kde se Slovinsko snažilo působit jako lídr (Kajnč, 2009: 17).

Celkově se na realizaci slovinského předsednictví podílelo 2775 úředníků, ze kterých jich 2610 bylo zaměstnáno přímo v Lublani a 165 státních zaměstnanců permanentně reprezentovalo Slovinsko v EU. Dále bylo využito pomoci 133 externích profesionálů, především v oborech diplomacie a předsednických příprav. Slovinské předsednictví, známé podporou mladých lidí (viz Program předsednictví a jeho realizace), zapojilo i 245 studentů, kteří pracovali především na různých ministerstvech, zastupitelských úřadech v zahraničí nebo se podíleli na organizování různých akcí přímo ve Slovinsku.¹⁰³

8.2 Naplnění programových cílů

Slovinsko přistoupilo už k samotné tvorbě svého předsednického programu velmi zodpovědně, uvědomovalo si totiž, že disponuje omezenějším administrativním aparátem než větší členské země. Proto si zvolilo takové programové cíle, které byly v jejich silách (Šaradín, 2009: 16).

Během předsednictví narušily Slovinsku plnění programových priorit tři nečekané události, o kterých pojednává kapitola Průběh předsednictví. Ale i tyto situace se podařilo Slovinsku zvládnout. Neratifikaci Lisabonské smlouvy v Irsku nemohli Slovinci zásadním způsobem změnit, nicméně dál pokračovali v jednáních s Irskem. I

¹⁰² Viz kapitola Význam, funkce a obecné principy předsednictví, s. 10.

¹⁰³ Report on the Slovenian presidency of the EU Council, s. 41.

přes vyhlášení nezávislosti Kosova, dokázali uzavřít stabilizační a asociační dohody na západním Balkánu tím, že se snažili otázku Kosova oddělit, aby se jim podařilo dostat programovým cílům. Summit EU-LAC, poznamenaný konfliktem Kolumbie a Ekvádoru, se podařilo uskutečnit. Shrňeme-li realizaci programových cílů, která je vždy uvedená na konci všech programových bodů uvedených v práci, tak byla velice úspěšná. Za nejvýznamnější dosažené cíle můžeme považovat odstranění posledních schengenských překážek, založení Euro-středomořské univerzity a Evropského inovačně technologického institutu v Budapešti, odstartovaný a realizovaný Rok evropského kulturního dialogu, transformaci Europolu na agenturu EU, liberalizaci vnitřního trhu s plynem a elektřinou a pokrok v přibližování západobalkánských zemí Evropské unii.

8.3 Celkové hodnocení

Obecně se dá tvrdit, že Slovinsku k úspěchu pomohla jeho evropská nadšenost, systematická příprava od roku 2005 a podíl veřejné správy v Radě, který se podílel na předsednictví, a který byl větší, než u některých větších členských zemí. Slovinsku bylo přiděleno 62 milionů eur na realizaci předsednictví (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 61).

Na zasedání Evropské rady ve dnech 19. a 20. června 2008, kdy se už slovinské předsednictví chýlilo ke svému oficiálnímu konci, zaznělo jeho hodnocení od čelních představitelů EU. Prvním z nich byl předseda EP Hans-Gört Pöttering, který poděkoval za jedno z nejpřátelštějších předsednictví, které kdy Parlament zažil. Jak bylo popsáno na straně 10, pro předsednictví z hlediska jeho funkčnosti, je důležitá spolupráce s Radou, Komisí a Parlamentem a zde na plenárním zasedání Rady Janez Janša ve svém projevu tuto spolupráci označil za velmi dobrou. Vyjádřil se také k problematice nezájmu občanů o evropské dění a navrhl vytvořit fotbalový tým Evropské unie, který by se mohl utkat s týmem Latinské Ameriky nebo Africké unie. Vtipně podotkl, že účast na takovém zápase by byla větší než na tomto zasedání. Nicméně debata, která měla hodnotit předsednictví, nabrala jiného tématu, kterým byla neratifikace Lisabonské smlouvy v Irsku.¹⁰⁴

Tehdejší ministr zahraničí Dmitrij Rupel dva dny po předání předsednictví Francii řekl, že následkem předsednictví slovinská diplomacie dospěla a zároveň podpořil myšlenku profesionalizace diplomacie. Podle něj Slovinsko konečně uspělo ve svém

¹⁰⁴, Zasedání ER 24. června 2008, dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+CRE+20080624+SIT+DOC+PDF+V0//CS&language=CS>, 14.3. 2012.

dlouhodobém cíli, kdy se mu podařilo se přesunout do evropského a světového politického prostoru.¹⁰⁵

Výtky na adresu slovinského předsednictví směřovaly k nastavování agendy, kdy program bývá označován za málo ambiciózní, v souvislosti s nízkou asertivitou nebyly vytvořeny větší cíle a iniciativy, kterými by se Slovinsko určitým smyslem více zapsalo do předsednických dějin. I přesto ukázalo, že nové členské země jsou velice schopnými aktéry EU (Fink-Hafner – Lajh, 2008: 62–64).

¹⁰⁵ Hodnocení předsednictví Dmitrije Rupela, dostupné na: <http://www.dnevnik.si/novice/svet/330758>, 18.3. 2012.

9 ZÁVĚR

Slovinské předsednictví skončilo posledním červnem roku 2008, následný první červencový den oficiálně předalo tuto funkci Francii. V úvodu práce bylo stanoveno několik cílů. Prvním cílem bylo nalezení důvodu, proč Slovinsko zastávalo institut předsednictví jako první z nových členských zemí z roku 2004 a 2007. V práci využívané zdroje ovšem v této otázce mlčely. Bylo určeno, že toto prvenství bylo způsobeno ekonomickými a politickými faktory, přičemž Slovinsko bylo často označováno jako nejúspěšnější zemí z těch nově přistoupivších zemí, zejména pak v ekonomických oblastech a jeho orientace byla velmi proevropská.

Existují dvě hlediska, která nám vypovídají o úspěšnosti předsednictví. První je realizace programových priorit a druhé, jak dané předsednictví řeší nečekané události. Slovinsko si vytvořilo program velmi zodpovědně, vzalo si „vhodně velká sousta“ vzhledem ke svým možnostem, přičemž malá ambicióznost programu bývá často předmětem kritiky. Za úspěch můžeme považovat realizace většiny hlavních programových bodů. Nejúspěšnější a nejhmatatelnější programové cíle byly dosaženy v domácí ratifikaci Lisabonské smlouvy a nad jejím dohledem u ostatních členů, kterým se snažili jít příkladem. Došlo k odstranění posledních schengenských překážek jako zrušení letištních kontrol nových zemí Schengenu. V oblasti nového cyklu lisabonské strategie je považováno za největší úspěch založení Evropského institutu pro inovaci a technologie se sídlem v Budapešti. Ve sféře energetiky a životního prostředí bylo největším úspěchem přijetí třetího legislativního balíčku pro liberalizaci vnitřního trhu s elektřinou a plynem. Významně realizovaným bodem se stalo téma Západního Balkánu, neboť byla dokončena stabilizační síť a asociační dohody se západobalkánským regionem kromě Kosova a bylo zahájeno jednání o uvolnění vízových režimů s těmito zeměmi. Slovinské předsednictví zahajovalo Rok evropského mezikulturního dialogu a hmatatelným výsledkem bylo založení Euro-středomořské univerzity ve městě Piran.

Slovinské předsednictví narušily tři nečekané události, které muselo jako předsednická země, reprezentant zahraniční politiky Evropské unie, řešit. Těmi méně „závažnými“ byly konflikt Ekvádoru a Kolumbie před plánovaným summitem EU-LAC a vyhlášení nezávislosti Kosova. Danilo Türk jednal s představiteli latinskoamerických zemí, vyjadřoval se k tomuto konfliktu, který byl nakonec rychle vyřešen, apeloval na osvobození političky Ingrid Betancourt. Summit EU-LAC byl zrealizován a nakonec

proběhl bez problémů. Vyhlášení nezávislosti Kosova byla značnou komplikací při dokončování dohod na Balkáně, zejména se Srbskem. Slovinsko přistoupilo k této otázce zodpovědně, kosovský stát uznalo a v jednáních se zeměmi z tohoto regionu se snažilo téma nezávislosti Kosova vytěsnit, aby bylo možné dojednat asociální a stabilizační dohody. Nejzávažnějším problémem, který narušil a částečně také zastínil slovinské předsednictví, bylo odmítnutí Lisabonské smlouvy v Irsku. Samozřejmě se tato událost nedala ovlivnit a její řešení bylo předmětem jednání říjnového zasedání Rady, už pod taktovkou jiné předsednické země. Nicméně Slovinsko se snažilo najít s irskými kolegy společnou řeč a položilo základy pro další jednání s Iry.

Kdybychom měli zhodnotit předsednictví na základě realizace programu a vypořádávání se s mimořádnými událostmi, tak bychom mohli říci, že se Slovinsku předsednictví vydařilo. Jednalo se o velmi profesionální předsednictví na vysoké komunikační úrovni s Evropskou komisí a sekretariátem Rady a rozumným programem vytvořeným adekvátně ke svým zkušenostem a možnostem. Kritika se objevovala v souvislosti s nevýraznou agendou. Předsednictví Slovinska v první polovině roku 2008 splnilo především dlouhodobý cíl slovinské zahraniční politiky pod motem „Z Balkánu do Evropy“ a stalo se evropskou zemí, která utvrzuje tezi, že význam státu není odvislý od jeho velikosti, nýbrž od jeho schopností. Po předsednictví už nedocházelo k záměně Slovinska se Slovenskem, ke kterému u evropských politiků občas docházelo. Slovinsko je příkladnou zemí EU v mnoha ohledech a jednou z nejvíce entuziastických zemí v otázkách evropské integrace.

10 Prameny a literatura

Literatura:

- CABADA, Ladislav (2003): Problematické partnerství: Rakousko-slovenské vztahy deset let po vzniku samostatného Slovinska. *Integrace* č.1/2003, s.21–23.
- CABADA, Ladislav (2008): Slovinsko: Mezi tradicionalismem a postmodernou. In: CABADA, Ladislav a kol., *Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha: Nakladatelství Oeconomica.
- CABADA, Ladislav (2005): *Politický systém Slovinska*. Praha: Sociologické nakladatelství (Slon).
- DRULÁKOVÁ, Radka (2000): Slovinská cesta do Evropy. *Mezinárodní vztahy*. č.4/2000, s.77–93.
- ELGSTRÖM, Ole (2003): Introduction. In: ELGSTRÖM, Ole (ed.,2003): *European Union Council Presidencies: A comparative perspective*. London: Routledge.
- FIALA, Petr – PITROVÁ, Markéta (2010): *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- FINK-HAFNER, Danica – LAJH, Damjan (2008): *The 2008 Slovenian EU Presidency: A New Synergy for Europe?*. Stockholm: Swedish Institute for European Policy Studies (SIEPS).
- HLOUŠEK, Vít (1999): Republika Slovinsko. In: DANČÁK, Břetislav (ed.,1999): *Integrační pokusy ve středoevropské prostoru II*. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity.
- Kolektiv autorů (1995): *Akademický slovník cizích slov*. Praha: Akademia, s. 725.
- KAJNČ, Sabina (2008): Die slowenische EU-Ratspräsidentschaft 2008. *Aus Politik und Zeitgeschichte (APuZ)*. č.32/2008, s. 18-25.
- KAJNČ, Sabina (2009): Channels of Cooperation: A Case Study of Slovenia's Presidency of the EU. *Working Paper*. č.21/2009, s. 1–19.
- KANIOK, Petr (2008): *Předsednictví Rady EU: Příběh půlstoletí*. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity.
- KANIOK, Petr – PITROVÁ, Markéta (2005): Institut předsednictví Evropské Unie – principy, problémy a reforma. *Mezinárodní vztahy*. č.3/2005, s.5–23.
- ŠARADÍN, Pavel (2009): Slovinské předsednictví Evropské unii – dobře zvládnutý standard. *Mezinárodní politika*. č.1/2009, s. 15–17.

Dokumenty a internetové zdroje:

18-month Programme of the German, Portuguese and Slovenian Presidencies, dostupný na http://www.euroskop.cz/gallery/6/1880-program_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

Fotografie hory Triglav, dostupná na:

<http://www.lifetrek-slovenia.com/en/trekkings.php?sub=38&id=61>, 13.3. 2012.

Hodnocení předsednictví Dmitrije Rupela, dostupné na:

<http://www.dnevnik.si/novice/svet/330758>, 18.3. 2012.

Informace o městě Piran, dostupné na:

<http://slovinsko.adrialand.com/piran>, 16.2. 2012.

Informace o datu ratifikace Lisabonské smlouvy ve Slovinsku, dostupné na:

<http://www.euroskop.cz/449/sekce/slovinsko-a-eu/>, 5.2. 2012.

Informace o diplomatických vztazích, dostupné na:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7649-ekvador-a-venezuela-stupnuji-spor-s-kolumbii-prezident-uribe-zazaluje-chaveze-kvuli-genocide/>, 22.2. 2012.

Informace o ICTY, dostupné na:

<http://www.osn.cz/system-osn/mezinarodni-tribunaly/?i=135>, 6.3. 2012.

Informace o kolumbijsko-ekvádorském konfliktu, dostupné na:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7768-kvuli-konfliktu-mezi-ekvadorem-a-kolumbii-venezuela-mobilizuje-kolumbie-podle-oas-porusila-pravo/>, 22.2. 2012.

Informace o konci konfliktu mezi Ekvádorem a Kolumbií, dostupné na:

<http://www.denik.cz/kratce/227091.html>, 22.2. 2012.

Informace o Lublaňském procesu, dostupné na:

<http://www.lli.vutbr.cz/lublansky-proces-oziveni-era>, 8.3. 2012.

Informace o motu předsednictví, dostupné na:

http://www.eu2008.si/si/The_Council_Presidency/index.html, 22.2. 2012.

Informace o prezidentských volbách ve Slovinsku v roce 2007, dostupné:

<http://zpravy.ihned.cz/svet/c1-22396830>, 20.1. 2012.

Informace o projektu Galileo, dostupné na:

<http://www.esa.int/esaNA/galileo.html>, 6.2. 2012.

Informace o přístupových jednáních, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.

Informace o realizaci slovinského programu, dostupné na:

http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Press_Releases/June/0630SVEZdosezki.html, 8.3. 2012.

- Informace o Roku evropského mezikulturního dialogu, dostupné na:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20080627FCS32889+0+DOC+XML+V0//CS#title1>, 11.3. 2012.
- Informace o setkání slovinského a venezuelského prezidenta, dostupné na:
<http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentweb/9589693B265E0169C125742200443ACF?OpenDocument>, 22.2. 2012.
- Informace o slovinských prezidentských volbách, dostupné na:
<http://zpravy.ihned.cz/svet/c1-22393740-prezidentem-slovinska-se-zrejme-stane-danilo-turk>, 20.1. 2012.
- Informace o summitu EU – LAK, dostupné na:
http://www.eu2008.si/si/News_and_Documents/Press_Releases/May/0508MZZeuLAK.html, 22.2. 2012.
- Informace o summitu EU – LAK, dostupné na:
http://www.eu2008.si/si/Meetings_Calendar/Dates/May/0516_VrhEU_LAK.html?tkSuche=ajax&globalDatum=01.05.&multiDatum=01.06.&veranstaltungsart=&globalPolitikbereich=&visiblePath=/htdocs/si&, 22.2. 2012.
- Informace o unesených FARCEM, dostupné na:
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/7487-ekvador-a-venezuela-jsou-ve-sporu-s-kolumbii-posiluji-vojenske-sily-na-hranici/>, 22.2. 2012.
- Informace o úspěších slovinského předsednictví, dostupné na:
http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/download_docs/June/0630dosezki.pdf, 8.3. 2012.
- Informace o vizuální podobě loga, dostupné na:
<http://www.eu2008.si/includes/Downloads/misc/symbol/PEUcreation.pdf>, 2.12. 2011.
- Informace o vyhlášení hlasování o důvěře vládě, dostupné na:
<http://www.sds.si/news/2930>, 3.2. 2012.
- Informace o významu loga, dostupné na:
<http://www.eu2008.si>, 1.12. 2011.
- Informace o významu dílčí části loga, dostupné na:
http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.
- Informace o závěrech zasedání Rady 19.a 20.6. 2008, dostupné na:
<http://www.euroskop.cz/195/1184/clanek/zavery-summitu-eu-lisabonska-smlouva/>, 7.3. 2012.
- Informace o zrušení letištních kontrol, dostupné na:
http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/0808472_cs.htm, 18.3. 2012

Informační list Eurocentra Praha na téma Slovinské předsednictví 2008, dostupný na:
http://www.euroskop.cz/gallery/6/1881-list_slovinsko.pdf, 1.12. 2011.

Jednotný evropský akt, dostupný na:
<http://www.euroskop.cz>, 28.12. 2011.

Logo slovinského předsednictví, dostupné na:
http://www.eu2008.si/si/The_Council_Presidency/Symbol/index.html, 2.12.2011.

Projev Danilo Türka, dostupný na:
<http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentiweb/44D8D32FE6973E26C1257472006436A8?OpenDocument>, 6.3. 2012.

Projev Janeze Janši představující program zasedání Rady, dostupné na:
<http://www.sds.si/news/3417>, 7.3. 2012.

Projev Janeze Janši ze dne 15.11. 2007 předcházejí hlasování o důvěře vládě, dostupný na: <http://www.sds.si/news/2930>, 4.2. 2012.

Report on the Slovenian presidency of the EU Council, dostupné na:
http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/predsedovanje_eu/REPORT_ON_THE_SLOVENIAN_PRESIDENCY_OF_THE_EU_COUNCIL.pdf.,
29.2. 2012.

Rozhodnutí rady (2007/5/ES, Euratom) o pořadí pro výkon předsednictví Rady,
dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:001:0011:0012:CS:PDF>, 2.12. 2011.

Rozhodnutí rady ze 12. 2. 2008 o zásadách a podmínkách vstupu Chorvatska do EU,
dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:042:0051:01:EN:HTML>, 8.3. 2012.

Rozhodnutí Rady ze 18.2. 2008 o zásadách a podmínkách vstupu Turecké republiky do EU, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:051:0004:01:EN:HTML>,
8.3. 2012.

Slovenian presidency programme, oficiální dokument o slovinských prioritách,
dostupný na: http://www.euroskop.cz/gallery/6/1879-priority_slovinsko.pdf, 28.12. 2011.

Zasedání ER 24.června 2008, dostupné na:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+CRE+20080624+SIT+DOC+PDF+V0//CS&language=CS>, 14.3. 2012.

11 Resumé

The Slovenian Presidency in EU took place from January to June 2008. The thesis generally describes an institute of presidency since the emergence of ESUO. It concentrates on functions of the presidency and on its two principles: the principle of rotation and impartiality. This thesis also describes political situation before the beginning of presidency. The most important matter of the presidency is its program where The Slovenian Presidency focuses on Lisbon Treaty, Lisbon strategy, Energy and climate changes, Western Balkan and Intercultural dialogue. There were unexpected events during the Slovenian Presidency, concretely non-ratification of Lisbon Treaty in Ireland, declaration of independence in Kosovo and Summit EU-LAC influenced by border conflict between Columbia and Ecuador. The aim of the thesis is the finding out, why Slovenia was the first postcommunist country which led European Union, how Slovenia realized the purposes of the program and how Slovenia was solving unexpected events. An evaluation of the presidency is at the end of this work.

Conclusion reflects hypotheses that were presented in introduction. Slovenia received the presidency as the first one because it was the most successful country of new member states in the EU. The Slovenian Presidency was evaluated well. And the cooperation of Slovenia with The European institutions had very good appreciation. It was successful presidency with respect to less ambitious priorities of programs.

12 Přílohy

Členská země	měsíc	rok
Rakousko	leden-červen	2006
Finsko	červenec-prosinec	2006
Německo	leden-červen	2007
Portugalsko	červenec-prosinec	2007
Slovinsko	leden-červen	2008
Francie	červenec-prosinec	2008
Česká republika	leden-červen	2009
Švédsko	červenec-prosinec	2009
Španělsko	leden-červen	2010
Belgie	červenec-prosinec	2010
Maďarsko	leden-červen	2011
Polsko	červenec-prosinec	2011
Dánsko	leden-červen	2012
Kypr	červenec-prosinec	2012
Irsko	leden-červen	2013
Litva	červenec-prosinec	2013
Řecko	leden-červen	2014
Itálie	červenec-prosinec	2014
Lotyšsko	leden-červen	2015
Lucembursko	červenec-prosinec	2015
Slovensko	leden-červen	2016
Malta	červenec-prosinec	2016
Spojené království	leden-červen	2017
Bulharsko	červenec-prosinec	2017
Estonsko	leden-červen	2018
Bulharsko	červenec-prosinec	2018
Rakousko	leden-červen	2019
Rumunsko	červenec-prosinec	2019
Finsko	leden-červen	2020

Ilustrace č.1: Harmonogram předsednictví¹⁰⁶

Ilustrace č.2: Logo slovinského předsednictví¹⁰⁷ Ilustrace č.3: Triglav¹⁰⁸

¹⁰⁶ Rozhodnutí rady (2007/5/ES, Euratom) o pořadí pro výkon předsednictví Rady, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:001:0011:0012:CS:PDF>, 2.12. 2011.

¹⁰⁷ Logo Slovinského předsednictví, dostupné na: http://www.eu2008.si/si/The_Council_Presidency/Symbol/index.html, 2.12.2011.

¹⁰⁸ Fotografie hory Triglav, dostupná na: <http://www.lifetrek-slovenia.com/en/trekkings.php?sub=38&id=61>, 13.3. 2012.

13 Seznam použitých zkratk

Zkratky EU

CEFTA	Středoevropská zóna volného obchodu
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
EPS	Evropská politická spolupráce
ER	Evropská rada
ERA	Evropský výzkumný prostor
ES	Evropské společenství
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EULEX	Politický a bezpečnostní výbor
JEA	Jednotný evropský pakt
SIS II	Schengenský informační systém
SMEs	Small and medium-sized enterprises (malé a střední podniky)
SZBP	Společná zahraniční a bezpečnostní spolupráce

Zkratky spjaté s politickým systémem Slovinska

DeSUS	Demokratická strana důchodců Slovinska (Demokraska strana upokojencev Slovenije)
LDS	Liberální demokracie Slovinska (Liberalna demokracija Slovenije)
SDS	Slovinská demokratická strana (Slovenska demokratska strana)
ZLSD	Sjednocená kandidátka sociálních demokratů (Združena lista socialnih demokratov)

Ostatní

FARC	Revoluční ozbrojené kolumbijské síly
ICTY	Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii
OAS	Organizace amerických států
SFRJ	Socialistická federativní republika Jugoslávie